

**R. P. Francisci De Oviedo Madritani, Societatis Iesv,
Theologiæ Professoris, Cursus Philosophicus**

Ad Vnum Corpus Redactus

Philosophiæ R. P. Francisci De Oviedo Madritani Societatis Iesv Sacræ
Theologiæ Professoris Tomus II

**Oviedo, Francisco de
Lvgdvni, M.DC.LI.**

§. 3. An indiuisiones, per quas formaliter constituitur vnum, importent
aliquid positium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95526)

Illud quod est diuifum non est: ergo esse cuiuscumque rei dicit indiuiſionem illius. Conſequentia eſt legitima. Antecedens probatur: Diuiſio eſt deſtructio diuiſi, ſeu illius quod diuidi dicitur, eo enim ipſo quod diuidatur homo in materiam, & formam, iam non remanet homo, ſed remanent materia, & forma, ex quibus componebatur, idemque contingit in diuiſione integrali etiam totius homogenei, quia eo ipſo quod hæc aqua, quæ antea erat vnita, diuidatur, iam non remanet hæc aqua, quæ antea erat ſed duplex pars aquæ, ex quibus componebatur, quæ non iam partes, ſed tota denominatur: ergo diuiſio dicit non eſſe cuiuscumque rei, cui contingat: ergo eſſe cuiuscumque rei dicit non eſſe diuiſionis: ergo non diuiſio eſt tranſcendens quodcumque eſſe, & quodcumque conſtitutum rei. Conſtituitur: non diuiſio entis compoſiti dicit illius vnionem; non diuiſio entis ſimplicis dicit illius ſimplicitatem, ſeu identitatem prædicatorum: ſed vnio eſt conſtitutum cuiuscumque entis compoſiti, & ſimplicitas, vel inſeparabilitas, ſeu identitas prædicatorum in ente non compoſito eſt tranſcendens illius conſtitutum: ergo non diuiſio eſt de ratione conſtitutiva cuiuſvis entis. Antecedens probabo Controv. 3. Punct. 1. ubi oſtendam non diuiſionem importare aliquid poſitiuum. Aliam partem conſiſionis, videlicet ens non eſſe non ens, tranſcendere quodcumque conſtitutum, ſic probabo. Petrum non eſſe non Petrum formaliter nihil aliud eſt quam Petrum negatiue ſignificatum. Sed Petrum eſſe Petrum eſt tranſcendens, ſeu idem formaliter cum conſtitutiuo Petri: ergo ens eſſe non ens eſt tranſcendens conſtitutum entis, ſeu eſt ipſum conſtitutum entis negatiue ſignificatum. Eadem ratione, quæ dico Petrum non eſſe non Petrum, ſeu Petrum eſſe non Ioannem, & non lignum, &c. eſſe idem formaliter ac Petrum eſſe, poteſt exemplum adduci in quibuscumque aliis prædicatis, v.g. in animali, de quo eodem modo affirmo animal non eſſe non animal, ſeu animal eſſe non lignum, & non petram, &c. eſſe idem, ac animal eſſe animal. Antecedens probabo: hæc propoſitio Petrus non eſt non Petrus, ſeu Petrus eſt non lignum, non lapis &c. non ſignificat Petrum eſſe aliquam negationem, ſeu Petrum eſſe non eſſe Ioannis; falſum eſt enim Petrum eſſe negationem Ioannis aliſue entitatis poſitiue, ſeu eſſe non eſſe Ioannis, quod importat eſſe negationem Ioannis, quia idem ſunt negatio Ioannis, & non eſſe Ioannis; ſed eſſe aliud à Ioanne, ſeu aliquid, quod non eſt Ioannes, videlicet eſſe Petrum, qui Petrus Ioannes non eſt. Ob hanc rationem acutè notauit Heru. quodlib. 4. queſtione prima, §. ſecundum videndum, extrema indiuiſionis à ſe, quæ prædictis propoſitionibus importatur eſſe ipſa tota bis ab intellectu repetita, ſemel poſitiue, & iterum negatiue; ſic cum dicimus, *Petrus eſt non Petrus*, Petrus, qui ponitur ex parte ſubiecti, idem formaliter ex parte obiecti poſt plures negationes ex parte prædicati negatiue ſignificatus iterum ponitur: Similiter eum dicimus *Petrus eſt non Ioannes*, idem Petrus, qui ex parte ſubiecti ponitur poſitiue ſignificatus abſque alia formalitate ex parte prædicati negatiue ſignificatus repetitur, illud enim non præſuppoſitum prædicato, non negat; ſed infinitat, hoc eſt facit ſubiectum ſignificare totum illud, quod diſtinguitur à ſignificato vocis, cui adiungitur, ita vt hæc propoſitio *Petrus eſt non Ioannes* in hanc reſoluitur, Petrus eſt hoc, vel illud, ſub diſiunctione recensendo omnia, Ioanne dempto: & ita de vno Petro verificatur, & inſpecto prædicato verificationis, Prædicatio illa *Petrus eſt non Ioannes* eadem eſt cum iſta *Petrus eſt Petrus*.

16 Ex his inferes de ratione vnus eſſe negationem diuiſionis, quia de ratione vnus eſt non eſſe aliud, quod eſt eſſe diuiſum ab alio, quod non eſt ipſum, & eſſe ipſum, quod importat non eſſe diuiſum à ſe, quod neceſſariò eſt, ſeu cui quo identificatur: itaque Petrum non eſſe non Petrum dicit Petrum non eſſe Ioannem, quod eſt eſſe diuiſum à Ioanne, & eſſe ipſum Petrum, quod eſt eſſe indiuiſum ab ipſo Petro, qui de eodem Petro per identitatem prædicatur.

17 Reſtat ſatisfacere Patri Faſol. arguenti: Indiuiſio à ſe conuenit æterno lapidum, qui non eſt vnus, ſed plures lapides: ergo indiuiſio à ſe non eſt conſtitutum vnus, quia conuenit enti non vni, quod dici non poterit de indiuiſione in ſe, nullum enim ens poterit assignari in ſe indiuiſum, quod vnus non ſit. Reſpondeo hoc argumento probari indiuiſionem à ſe non eſſe rationem adæquatè conſtitutiuam vnus, ſiquidem ipſa ſine alia ſufficiens non eſt

ad vnus conſtituendum, non verò poſſe probari ex illo non eſſe rationem inadaquatè conſtituentem vnus formaliter vt vnus, non enim valet conſequentia: poſita hæc negatione non reſultat vnus: ergo hæc negatio non eſt ratio conſtitutiva, neque adæquata, neque inadaquata vnus: ratio enim conſtitutiva inadaquata cuiuſvis concreti poteſt exiſtere, abſque eo quod reſulter concretum ex defectu aliſus rationis inadaquata, cum qua concretum conſtituit, ſicuti de facto exiſtit anima rationalis abſque eo quod hominem conſtituat, non adhuc ex defectu aliſus compartiſ, ſed tantum ex vnionis defectu. Ad illud quod dicitur, videlicet nunquam dari indiuiſionem entis in ſe, quin deſit vnus. Reſpondeo id non contingere, quia indiuiſio entis in ſe ſufficiens ſit conſtituere vnus abſque indiuiſione entis à ſe, ſed quia indiuiſionem entis in ſe ſemper comitatur indiuiſio entis à ſe, quin hæc ab illa aliquando ſeparetur. Ex quo ſit dari vtramque indiuiſionem, quando datur indiuiſio entis in ſe, & conſequenter dari vnus per vtramque indiuiſionem formaliter conſtitutum. Adde, æterno lapidum, & cuiuscumque alij enti per accidens non per ſe competere indiuiſionem entis à ſe, ſed ratione ſingularium lapidum, quos in ſe continet, quia enim omnis lapis in æterno contentus eſt à ſe indiuiſus, & diuiſus ab omni lapide, qui non eſt ipſe, & conſequenter ab omni lapide pertinente ad alium æternum, ſit hunc æternum lapidum ratione ſingularium lapidum, quos continet, habere indiuiſionem non illi primariò, & per ſe conuenientem, ſed lapidibus, quos in ſe continet, quorum quilibet ſuam habet vnitatem. Ex quo ſit omne ens, cui per ſe, & primariò conuenit indiuiſio à ſe eſſe propriè, & formaliter per ſe vnus, quia etſi æternum lapidum propriè, & formaliter non ſit vnus per ſe, non illi primariò, & per ſe competit indiuiſio à ſe, ſed ſecundariò ratione lapidum, quos abſque vlla phyſica vnione in ſe continet.

Obicit P. Faſol. Indiuiſio entis à ſe eſt negatio diuiſionis impoſſibilis: ergo non poteſt conſiſtere in illa ratio vnus. Reſpondeo concedendo antecedens, & negando conſequentiam, quia indiuiſio entis in ſe in ente ſimplici, ſeu non compoſito eſt negatio diuiſionis entis impoſſibilis, vt ſuprà dicebam, & nihilominus pertinet ad rationem conſtitutiuam vnus.

§. III.

An indiuiſiones, per quas formaliter conſtituitur vnus, importent aliquid poſitiuum.

Explicauimus iam quas indiuiſiones, ſeu quarum diuiſionum negationes includat ens, explicandum eſt modò an hæc indiuiſiones, ſeu negationes diuiſionum importent aliquid poſitiuum.

Indiuiſionem, ſeu indiuiſiones, ex quibus formaliter conſtituitur ratio vnus importare quid in ſe formaliter negatiuum defendunt P. Soar. in Metaph. diſp. 4. ſect. 1. n. 1. P. Faſol. 1. part. quæſt. 12. art. 7. & 8. P. Arr. diſp. 1. ſect. 3. ſub ſect. 3. num. 37. & ferè omnes Thomiſtæ exiſtentes vnus addere ſuprà ens aliquid negatiuum formaliter. Indiuiſionem, per quam ens conſtituitur, non dicere aliquid formaliter negatiuum, ſed poſitiuum negatiue ſignificatum, defendunt P. Valdez 1. part. diſp. 128. cap. 2. & P. Hurt. diſp. 4. ſect. 1. n. 16. qui aſerunt vnus formaliter dicere quid poſitiuum nullo negatiuo importato.

Indiuiſionem entis à ſe, quæ eſt diuiſio eiſdem entis ab alio importare quid poſitiuum probauimus præcedenti, & fatentur omnes, authores enim, qui vnitatem in aliquo negatiuo conſtituunt, aſerunt hoc eſſe indiuiſionem entis in ſe, quam tantum ad rationem formalem vnitatis pertinere plerique defendunt. Cenſeo tamen hanc diuiſionem entis in ſe, & diuiſionem eiſdem ab alio, quæ formaliter idem ſunt, poſſe conſiderari reſpectu contradicторij eiſdem entis, & reſpectu aliorum entium; exempli gratià, Petrus diuiſionem habet à ſuo non eſſe, quatenus Petrus non eſt ſui non eſſe, ſeu non eſt negatio ſui; & idem Petrus diuiſionem habet reſpectu Ioannis, quatenus Petrus non eſt Ioannes, & quatenus eſt non Ioannes, quod eſt formaliter idem, ac eſſe Petrum, vt dicebam ſuprà, propter quam rationem defendimus Petrum eſſe indiuiſum à ſe, eſſe idem ac eſſe diuiſum ab alio, eſſe enim indiuiſum à ſe dicit eſſe ipſum, & diuiſum ab alio dicit non eſſe aliud, ſeu eſſe non aliud, & cum Petrum eſſe ipſum, ſeu eſſe Petrum, ſit idem ac eſſe non aliud, ſeu eſſe non Ioannem

Ioannem, sit esse idem Petri esse indiuisum à se & diuisum ab alio. Diuerso tamen modo dicit Petrus diuisionem à suo contradictorio, quam à reliquis obiectis, quia respectu sui contradictorii, non solum est non illud, sed etiam est non esse illius, respectu vero aliorum obiectorum tantum habet ens esse non illa, non tamen est illorum non esse rem declaro, & probo. Petrus, & negatio Petri mutuo opponuntur tanquam esse, & non esse, negatio enim Petri est non esse Petri, & Petrus est non esse lux negationis, negationis enim non datur negatio, sed per ipsum habitum destruit, & sicuti esse negationem Petri est non esse Petrum, sic esse Petrum est non esse negationem Petri. Ex quo inferitur quodlibet ens esse diuisum per suammet entitatem à suo contradictorio, non solum ut non illud, sed etiam ut non esse illius. Respectu aliorum obiectorum ens per se ipsum tantum habet non esse illa, & esse non illa, non tamen habet esse non esse illorum, homo enim non est equus, & est non equus, non tamen est non esse equi; neque homo & equus opponuntur tanquam esse, & non esse, quia homo, & equus coexistunt, & posito homine non auferitur equus, aut è contrariis esse autem, & non esse cuiuscumque entis coexistere nequeunt, & vno posito formaliter per positionem illius auferitur alterum.

22 Negationem diuisionis in se, quam dicit ens formaliter ut vnum non esse quid negatiuum, sed quid positiuum negatiue significatum, sic probo. Diuisio entis in se dicit negationem: ergo carentia huius diuisionis dicit habitum positiuum, quod opponitur cum hac negatione. Consequentia est bona, quia carentia diuisionis est non esse diuisionis; ergo si diuisio est negatio, carentia diuisionis erit non esse negationis: sed non esse negationis est quid positiuum, quia negationis non datur negatio, alias in infinitum procederetur, sed ipsum habitum positiuum est non esse negationis: ergo carentia negationis est quid positiuum. Confirmatur exemplo cecitatis, quæ est quid priuatiuum, cuius non esse est quid positiuum, videlicet potentia visiva, cuius cæcitas est priuatio, & ideo hominem non esse cæcum idem est ac hominem esse potentem videre. Primum antecedens, videlicet diuisionem entis in se dicere negationem, sic probo. Diuidi in se ens compositum, seu vnitum nihil aliud est, quam destrui vnionem, quæ est inter illius extrema, eo enim ipso quod desinat esse vno inter partes cuiuscumque compositi, siue essentialis, siue integralis dicitur tale compositum diuisum in partes illas, quarum vno fuit corrupta: ergo compositum diuidi nihil aliud est quam vnionem corrumpi: ergo præcisè per negationem vnus intelligitur totum compositum diuisum in se: ergo non esse huius negationis erit non esse diuisionis: sed non esse talis negationis dicit quid positiuum: ergo non esse diuisionis dicit quid positiuum: ergo ens non esse diuisum, seu esse non diuisum in se dicit formaliter esse vnitum, quod est positiuum negatiue significatum. In ente simplici, cuius diuisio in se possibilis non est, non ita clarè tradita doctrina cernitur, verumtamen de vtroque eadem est ratio, quam iam expendo pro ente indiuisibili. Angelum esse diuisum dicit carentiam identitatis prædicatorum, quæ continet, seu extremorum, in quæ diuisus diceretur, & carentiam vnionis physica inter eadem extrema: ergo identitas prædicatorum, & omnium formalitatum, quæ sunt in Angelo, est non esse carentiæ eiusdem identitatis, quam essentialiter diceret diuisio: ergo est non esse talis diuisionis, illud enim quod est non esse alicuius constitutum, essentialiter est non esse totius constituendi, quia ad hoc ut non sit totum, sufficit non esse aliquod illius essentialiter constitutum, est adiacet reliqua, sic non esse vnionis, dicitur non esse hominis, & non esse materiæ, aut non esse formæ eodem modo diceretur non esse hominis. Diuisionem Angeli in se dicere negationem identitatis, & negationem vnionis inter ipsa prædicata, sic probo. Diuisio inter prædicata Angeli, quæ de facto sunt idem, si de facto existeret, diceret inter ipsa prædicata, id quod dicit diuisio de facto existens inter materiam, & formam hominis emortui. Sed hæc diuisio dicit negationem identitatis, & negationem vnionis inter materiam, & formam: ergo illa diuisio diceret negationem identitatis, & negationem vnionis inter prædicata Angeli, quæ de facto sunt idem, in quibus tunc intercederet: ergo eo ipso quod sit non esse negationis identitatis, aut non esse diuisionis inter illa prædicata est non esse diuisionis inter ipsa, sed identitas, seu simplicitas

Franc. de Ouedo, Philosoph. Tom. 11.

prædicatorum, quæ sunt in Angelo est non esse negationis identitatis inter ipsa prædicata: ergo est non esse diuisionis eorumdem. Sed identitas prædicatorum, quæ sunt in Angelo, & simplicitas eiusdem Angeli, quæ ab identitate non distinguitur, est quid positiuum: ergo indiuisio Angeli in se ipso est quid positiuum. Confirmatur: magis opponitur cum diuisione prædicatorum, & magis remouet ab illa eadem prædicata identitas, & simplicitas ipsorum, quam vnio physica eorumdem; identitas enim, & simplicitas non solum faciunt vnum indiuisum, sed indiuisum, & indiuisibile, est enim prædicatorum identitas, simplicitas eorumdem, seu rei constituta per illa strictior, & intimior nexus, quam vnio; sed vnio & diuisio opponuntur sicut esse, & non esse: ergo simplicitas, seu identitas opponitur cum diuisione tanquam esse, & non esse. Confirmatur. Angelus indiuisibilis, & punctum indiuisibile quantitatis per suasmet entitates habent esse indiuisibiles, & esse indiuisa: ergo per suasmet entitates habent carentiam diuisionis: ergo per suasmet entitates habent proprias vnitates abque alia negatione superaddita.

Respondet P. Soar. suprà n. 20. ex D. Thoma in 1. dist. 24. quæst. 1. art. 3. negationem diuisionis dici negationem secundum intellectum, quatenus iste potest super negationem reflexere; in re verò esse aliquid positiuum, vnionem videlicet, quæ opponitur diuisioni, in qua ratio vnitatis consistit. In hac solutione Angelici Doctoris doctrinam agnosco. ex quo sententiam quam defendo, illiusque rationes desumpsit, ambabusque manibus illam accipio, ea enim ad nostra caltra aduersarios adducit, quia si nobiscum fateantur rationem vnus esse quid positiuum, concedere non recusabimus significari per modum entitatis negatiue, quatenus dicimus vnum esse non diuisum, & sicuti hoc nomen diuisum quid negatiuum instar positiui significat, sic nomen indiuisum, seu concretum hoc non diuisum quid positiuum instar negatiui significat.

24 Hanc solutionem ex propria sententia tantum probabiliter esse docuit P. Soar. reuult tamen validissimus miles, & acerrimus propugnator veritatis. quam sibi defendendam suscepit, propria caltra ita apertè deserere, ideo solutionem aliam exhibuit, quæ prædicti argumenti impetus reuolueret. Asserit sapientissimus Pater, lineas esse diuisas non esse negationem vnionis, sed quamlibet habere suum proprium terminatiuum, quo clauditur, & terminatur, per quod hæc linea est formaliter ab illa diuisa, sicuti illa per aliud simile continuatiuum constituitur ab hac formaliter diuisa, cui diuisioni opponitur carentia diuisionis, quæ vnionem constituit. Supponit hæc solutio dari hæc specialia terminatiua, quæ ego cum aliis plurimis non admitto: sed quidquid de hoc sit, his admissis terminatiuis solutionem impugno Realiter ablatis, vel mente præcisè his indiuisibilibus terminatiuis, ex eo præcisè quod hæc partes lineæ, quæ antea erant vnitæ, vnitæ non sunt, linea est diuisa in partes, & quamlibet pars alteri nõ vnita, est diuisa ab altera: ergo lineam esse diuisam non dicit formaliter illa puncta terminatiua; sed negationem vnionis, quam illa puncta terminatiua sequuntur. Ratio est, quia diuisum, & non vnitum supposita existentia extremorum vnibilium, sunt formaliter idem: sed non vnitum constituitur per negationem: ergo diuisum constituitur per eandem negationem. Deinde diuisum, & non vnitum, quæ sunt formaliter idem, necessariò habent eandem formam contradictoriè oppositam: sed forma contradictoriè opposita non vnito est vnitum: ergo forma contradictoriè opposita diuiso est idem ac vnitum: sed vnitum est quid positiuum: ergo forma contradictoriè opposita non vnito, seu diuiso, est quid positiuum: ergo vnitum est non esse diuisum: ergo vni quod formaliter dicit non diuisum, dicit formaliter vnitum in entitatibus, quæ habent extrema vnibilia, & in entitate indiuisibili identitatem prædicatorum, seu simplicitatem rei, quæ est indiuisibilitas, & indiuisio eiusdem. Rursus eadem solutio locum non obtinet in compositis essentialibus, quia sicut vnitas compositi integralis opponitur cum diuisione eiusdem compositi integralis, & est non esse huius diuisionis, ita vnitas compositi essentialis opponitur cum diuisione eiusdem compositi essentialis in materiam & formam, & dicit non esse huius diuisionis: sed hæc diuisio totius in partes essentialis non dicit extrema aliqua positiua terminantia partes essentialis sed tantum negationem vnionis essentialis: ergo vnitas compositi essentialis, quæ importat non esse huius diuisionis,

diuisionis, importat non esse negationis vnionis: ergo importat ipsam vnionem posituiam, quæ est non esse negationis ipsius vnionis.

25 Aliter respondet P. Fasol. dubit. 9. num. 3. vbi ait, diuisionem esse negationem plurium entium positiuorum, quæ sunt in se completa, & suis entitatibus terminata, de quibus verum sit dicere, hoc non est illud: vnitatem autem non negare diuisionem in quantum hæc est quædam negatio præcisè, sed etiam præcipue negare entia positiua, quæ in diuisione continentur: esse enim vnium significat non habere in se plura positiua entia, quorum hoc non sit illud. Ne quid claritatis, aut efficacis solutioni adimerem, illam ad verbum ex Fasol. transcripsi, contra quam, non pauca mihi occurrunt. In primis falsum est diuisionem dicere negationem plurium entium, quæ in se sunt completa, & suis entitatibus terminata, de quibus verum sit dicere, hoc non est illud, quia diuisio potius connotat, quam negat plura entia, vt extrema diuisionis: diuisio enim est negatio vnionis inter extrema, quæ vnionem terminabant, & diuisione posita illam non terminant. Secundo dicit vnitatem non negare diuisionem in quantum est pura negatio, sed etiam, imò præcipue, negare plura entia, quæ in diuisione continentur. Duo mihi in his verbis difficultatem ingerunt: primum est, vnitatem non negare diuisionem in quantum est negatio præcisè, ipse enim Fasol. nihil in diuisione constituerat, quod negatio non esset, asserit enim diuisionem esse negationem plurium entium positiuorum: ergo vnitas, quæ est negatio diuisionis nihil potest negare in hac, quod negatio non sit, in re enim pure negatiua nihil posituum potest negari, quia illud quod in re non est, in ipsa negari nequit: illud posituum quod vnitate negari dicit, videlicet plura entia, in diuisione non est, in sententia Fasol. quia diuisio est negatio plurium entium: in negatione autem nullo modo potest esse illud, quod negatur. Secundo contra eundem Fasol. ex eisdem verbis argumentum desumo. Diuisio est negatio plurium entium: ergo vnitas, quæ est negatio huius negationis non potest esse negatio eorumdem entium, negatio enim negationis negationem negat, supra quam reflectit, non id, quod prior negatio negabat, potius negatio negationis est positio illius, quod negatio negata negat, quæ ratione si diuisio est negatio plurium entium, plura entia erunt negatio negationis ipsorum entium, in qua consistit diuisio, sicuti cæcitas, quæ est negatio potentie visus, habet pro negatione potentiam visum, quæ est negatio, seu non esse cæcitas, & negationis, in qua consistit cæcitas. Rursus in sententia Fasol. vnitas est negatio plurium entium, & diuisio cuius vnitas est negatio, plurium entium: ergo diuisio, & vnitas sunt negatio eorumdem plurium entium: ergo sunt eadem negatio: ergo eadem negatio est negatio sui ipsius. Credo Amanuensis, vel Typographi incuria, verbum aliquod fuisse prætermisum, ex cuius defectu perfectum sensum non generant illa, quæ modò apud Fasol. legimus. Coniecto ergo sensisse Fasol. diuisionem esse negationem vnionis plurium entium, quæ posita negatione diuisa supersunt: vnitatem verò non solum esse negationem diuisionis, in qua formaliter consistit diuisio, sed etiam extremorum, quæ facta diuisione superessent, & ita non solum esse negationem negationis, sed etiam positiuorum extremorum, quorum non esse, sed quorum negatio est quid negatiuum, quia negatio positiui pura est negatio: sic indicant verba illa: *Vnitas non tantum negat diuisionem in quantum est negatio præcisè, sed etiam extrema positiua, quæ in diuisione continentur*, & hunc sensum perfectissimè reddent omnia verba Fasol. si vbi Typographus scripsit, *respondetur diuisionem esse negationem plurium entium*, &c. legas, *esse negationem vnionis plurium entium* addendo vocabulum *vnionis*, quod mihi persuasum fuisse omisum, quia illo posito reddunt perfectum sensum reliqua omnia, & exacta traditur diuisionis definitio.

26 Solutionem hanc, siue nobis verbis excitatam Fasoli, siue ab hoc traditam sic impugno. In primis ex illa inferitur vnitatem esse negationem diuisionis extremorum, quæ est pura negatio, & ipsorum extremorum, quæ sunt entia positiua, ac proinde dicere duplicem negationem, quandam negationis, seu diuisionis, quæ in se positiua erit, quia negatio negationis necessarîo dicit quid posituum, aliam extremorum positiuorum, quæ sunt positiua

& hæc erit pura negatio, quod contendit Fasol. & videtur tradere ex verbis D. Thomæ quodlibet. 10. q. 1. ad 2. in ratione vnitas includitur negatio negationis, & rei suæ. Ex quo infero absolute dicendum non esse vnionem importare aliquid negatiuum, sed importare aliquid posituum & aliquid negatiuum, cum enim importet duplicem negationem, quandam negationis, quæ tantum est negatio in modo significandi, & in re entitas positiua: & aliam extremorum positiuorum, quæ est negatio rei positiue, non est maior ratio, cur dicatur vnitatem importare aliquid negatiuum, quam aliquid posituum. Ceterum adhuc posset responderi, posse dari negationem ipsius diuisionis nullo importato posituo, seu nulla entitate positiua existente, quia diuisio dicit duo, non esse vnionis positiue quod est quid negatiuum, & esse extremorum vnibilium quod est quid posituum, sine quibus stare non potest diuisio, quia etiam si detur non esse vnionis, si non detur vnibilis existentia, non dabitur diuisio, vt patet quando in eodem instanti desinunt vnio, & extrema vnitas: tunc enim non dicitur totum diuidi, nec extrema diuisa dicuntur, sed destructa: nullus enim dicit diuidi calorem, quando omnes illius partes corrumpuntur, etiam si illarum vnio corrumpatur, neque diceretur totum compositum diuidi, si in eodem instanti materia, forma, & vnio in nihilum abirent. Ex hoc infero posse destrui diuisionem præcisè per destructionem positiui, quod importat, destructio erit pura negatio, non posita vnionis positiua, neque posita negatione negationis vnionis, quæ esset eadem positiua vnio, sicuti poneretur modo negatio diuisionis, quæ est inter duo ligna non vnita, præcisè per puram negationem lignorum, illis enim corruptis diuisa non maneret, & daretur negatio diuisionis ipsorum absque aliquo posituo. Hac ratione posset dici vnitatem dicere negationem extremorum diuibilium, quæ est pura negatio, & non esse diuisionis, quæ essentialiter dicit extrema positiua, ex eo enim præcisè quod non detur ens posituum vnibile, quantumvis detur negatio vnionis, dabitur negatio diuisionis, in quo casu negatio diuisionis nihil posituum importabit, vt satis explicatum est. Ex hac doctrina ad argumentum in forma hac ratione responderetur. Diuisio est negatio vnionis, distinguo antecedens: negatio vnionis tantum, nego: negatio vnionis, & positio vnibilium positiuorum, concedo: ergo non esse diuisionis est non esse negationis vnionis: distinguo consequens: est non esse negationis vnionis tantum, nego consequentiam: est non esse negationis vnionis, vel non esse extremorum vnibilium, concedo consequentiam: ergo non esse diuisionis est non esse negationis vnionis, quod dicit formaliter vnionem posituum distinguo consequens: est non esse negationis vnionis tantum, seu necessarîo, nego consequentiam: est non esse negationis vnionis, quod importat vnionem positiua, vel non esse extremorum vnibilium, quod dicit negationem formalem, concedo consequentiam: ergo vnitas dicit quid posituum, nego consequentiam, quia dicit non esse diuisionis non negando negationem vnionis, quod esset dicere quid posituum, sed præcisè destruendo extrema positiua vnibilia, quod est quid negatiuum, in quo adquatè potest consistere diuisio, quæ dicit non esse vnionis, & esse extremorum vnibilium, quia omne totum quod essentialiter dicit plura distincta adquatè destruitur per destructionem cuiuslibet illorum, quæ essentialiter includit.

Hanc, si aliquam arripere viam ad hanc sententiam defendendam, verumtamen non illam omnino tantum reperio: occurrent enim plura, quæ ab illa discedere cogent quemcumque rem attentè meditantem. In primis non inuenio, quæ sint illa vnibilia, quæ neget vnitas, ratione quorum diuisionem neget: quod enim ait Fasolus vnitatem negare plura entia, quorum hoc non sit illud, difficile admodum est, quia vnitas Petri non negat plura entia, quorum hoc non sit illud, neque sit idem Petrus quod est tantum negare Petrum esse aliud à se, quod tantum dicit Petrum esse ipsum Petrum, vt probaui supra. Secundo, hæc negatio plurium entium, quorum hoc non sit aliud, & sine vnium cum Petro dicit indiuisiōem entis à se, quam docet Fasol. communem esse enti vni, & non vni, non dicit indiuisiōem entis in se, quæ in sententia ferè omnium pertinet ad rationem vnus, & in qua Fasol. adquatè rationem vnitatis constituit, quam indiuisiōem non posse adhuc prædicto modo explicari sic probo. Indiuisiō in se, quam dicit

dicit homo cōpositus ex materia & forma, dicit negationem diuisionis hominis in materiam & formam: ergo dicit & importat formaliter materiam, & formam hominis non esse diuifas: sed non potest importare formaliter hanc indiuiſionem, seu hoc quod est materiam, & formam non esse diuifas importando negationem extremorum vnibilium: ergo neceſſario importat hanc indiuiſionem importando non esse negationis vnionis inter hanc extremam: ergo importando ipsam vnionem, quæ est non esse negationis vnionis, & entitas poſitiua formaliter pertinet ad rationem vnionis. Maior est omnino certa, quia præciſe ex eo, quod materia, & forma hominis diuiderentur præciſo quocumque alio, non maneret vnus homo: idem dico de toto integrali, quod non maneret vnus si illius partes diuiderentur, quantitas enim in duo extrema diuiſa non est vna qualitas: sed multiplex. Minorem probo: Homo vt vnus, & quodlibet totum eſſentialiter includit, ſaltem pro materiali, extrema, ex quibus componitur: ergo non potest importare indiuiſionem ſui, ſeu negationem diuiſionis importando negationem extremorum, ex quibus idem totum componitur, aliàs totum vt vnus importaret negationem totius, quæ adæquatè ſita eſt in negatione cuiusque extremi vnionis, ſeu cuiusque partis, quam dicit: deſtructa enim quacumque parte totum quod illam includebat formaliter ex vi deſtructionis talis partis neceſſario deſinit eſſe.

28 Denique ſi rectè expendantur omnia argumenta, quibus probauimus vnũ non addere ſupra ens rationem aliquam poſitiuam, eodem modo concludunt, nullam addere negatiuam, quia omnis ratio, quæ in ſe formaliter ſit negatio, non ſolum formaliter, ſed etiam realiter diſtinguitur ab ente poſitiuo, quia nullum ens poſitiuũ poteſt cum negatione aliqua identificari. Sed omne ens ſecluſo quocumque alio diſtincto realiter eſt vnũ: ergo omne ens poſitiuũ ſecluſa quacumque negatione eſt formaliter vnũ. Minorem probo: diſtinctio vnus ab alio ſupponit vnitatem illius, quod ab alio diſtinguitur: ergo prius eſt ens poſitiuũ eſſe vnũ, quàm diſtingui à negatione: ergo non poteſt conſtitui vnũ per negationem à ſe diſtinctam. Secundò, omni negatione ſuperaddita ſecluſa Petrus eſt Petrus, & eſt non Ioannes: ergo omni negatione ſuperaddita ſecluſa Petrus habet eſſe indiſtinctum in ſe, & diſtinctum à quocumque alio: ergo omni negatione ſuperaddita ſecluſa Petrus per ſuam entitatem habet eſſe vnũ. Tertiò, negatio ipſa habet ſuam vnitatem negatiuam abſque alia negatione ſuperaddita, aliàs in infinitum procederetur: ergo ſicuti negatio per ſeipſam habet ſuam negatiuam vnitatem, ita res poſitiua habebit per ſuam entitatem abſque vlla negatione ſuperaddita ſuam poſitiuam entitatem.

§. IV.

Nonnulla corollaria, & exacta vnus tranſcendentaliter deſinitio.

29 Ex his infero primò vnũ non addere ſupra ens rationem aliquam neque poſitiuam, neque negatiuam realiter, neque formaliter ex parte obiecti diſtinctam, ſed tantum dicere eandem rationem formalem entis diſtinctam formaliter ex parte actus modo negatiuo ſignificatã. Vnũ non addere ſupra ens rationem aliquam realiter, neque formaliter ex parte obiecti diſtinctam ſuſe probauimus: dicere rationem diſtinctam ex parte actus negatiue ſignificatã, extra controuerſiam eſt, quia omnem rationem vnus per modum negationis ſignificamus, & quia ſi vnũ ſaltem ex parte actus ab ente non diſtingueretur non poſſet dici paſſio, ſeu attributum entis.

30 Infero ſecundò, vnũ non eſſe deſiniendum indiſtinctum à ſe, & diſtinctum à quolibet alio, quia eſſe indiſtinctum ſeu indiuiſum à ſe, & eſſe diſtinctum à quolibet alio ſunt idem formaliter, idem enim eſt in Petro ipſum eſſe Petrum, & non eſſe Ioannem, ſeu eſſe non Ioannem, vt ſæpe dixi, & vtrumque importat indiuiſionem entis à ſe, quæ formaliter non diſtinguitur à diuiſione entis ab alio, quapropter deſinitio illa non dicit indiuiſionem entis, quæ formaliter pertinet ad rationem conſtitutiua vnitatis, ſed bis repetit indiuiſionem à ſe, ſemel per illa verba indiuiſum à ſe, & iterum per alia & diuiſum à quolibet alio, idem enim formaliter eſt, vt ſæpe dixi, ens eſſe indiuiſum à ſe, & eſſe diuiſum à quolibet alio. Rectè vnũ deſinitur indiuiſum in ſe, & diuiſum ab alio: quibus verbis deſinit vnũ Angelicus

Franciſc. de Ouidio Philoſoph. Tom. II.

Doctor in 1. diſt. 19. q. 4. a. 1. ad 2. Per priora verba deſinitionis explicatur indiuiſio entis in ſe, & per poſteriora indiuiſio entis à ſe, ſeu diuiſio ab alio.

Infero tertio vnũ in vnuerſum eſſe idem, ac indiuiſum, non tamen idem, ac vnũ, quia ens ſimplex, veluti Angelus, eſt vnũ indiuiſum, non tamen eſt vnũ, caret enim partibus ſecundum quas terminet vnionem. Dicit ergo vnũ eſſe indiuiſum, ſeu eſſe ens, quod non habeat partes diuiſas, vel quia illis careat, veluti Angelus, vel quia illas habet vnitas, veluti homo, indiuiſum enim dicit id, quod poſitiue diuiſioni opponitur, & huic æquè directè oppoſita eſt vnio partium compositi, & ſimplicitas entis, quod caret partibus, v. g. ſimplicitas, quam dicit Angelus & rationalis animus. Dixi indiuiſum conſtituens vnitatem eſſe illud, quod poſitiue opponitur diuiſioni, quia nõ quocumque non eſſe diuiſionis, quod cum illa opponitur, conſtituit vnũ, deſinitio enim extremorum vnibilium eſt non eſſe diuiſionis, & cum illa opponitur, & tamen non conſtituit ens vnũ, potius deſtruit ens, quod vnũ erat conſtituendum, quia diuiſioni non opponitur poſitiue ponendo id, quod diuiſio negat, videlicet diuiſio, videlicet extrema vnibilia exiſtentia in inſtanti, in quo diuiſio exiſtit.

Infero quartò, in entitatibus compositis, quarum vnitas vnionem importat, non ſumi vnitatem formaliter tantum ab vnione taſquam à forma, & ab extremis vnitis taſquam à materia, cui ſimul cum vnione contingat vnitas, ſed indiuiſibiliter à toto quod eſt vnũ, quatenus includit eſſentialiter extrema vnibilia, & ipſam vnionem, quod eſt ſumi ab vnico ſubſtantiue ſumpto, hoc eſt à toto quod conſtituitur per extrema vnibilia, & per vnionem, quatenus ita eſt conſtitutum, & non ab vnico adiectiue ſumpto, quod ſonat habens vnionem, & ſignificat vnionem in obliquo, & illud quod illam vnionem habet in recto, in quo ſenſu improprie valde, totum dicitur vnũ, quia totum, quod dicitur vnũ non habet vnionem, ſicut lignum, quod dicitur album, habet albedinem, à qua adæquatè diſtinguitur, ſed totum quod vnũ dicitur conſtituitur intrinſecè per ipſam vnionem, & ita ſubſtantiue tantum poteſt dici vnũ, hoc eſt conſtitutum per vnionem, & extrema vnionis poſſunt adiectiue vnita dici, hoc eſt habentia, ſeu terminantia vnionem, à qua adæquatè diſtinguuntur. Vnitatem totius compositi non ſumi formaliter ab vnione tantum, ſed à toto conſtituto per vnionem, ſeu ab vnico ſubſtantiue ſumpto, ſic probo. Vnitas non diſtinguitur formaliter ex parte obiecti ab ente, quod dicitur vnũ: ergo vnitas materię ſumitur formaliter à materia, à qua adhuc formaliter ex parte obiecti, non diſtinguitur, & ſic vnitas formæ à forma, & vnitas vnionis ab vnione. Sed vnitas totius compositi nihil aliud eſt, quàm vnitas materię, & vnitas formæ & vnitas vnionis ſimul ſumptæ: ergo vnitas compositi ſumitur formaliter à materia, forma, & vnione, à quibus deſumuntur vnitas materię, vnitas formæ, & vnitas vnionis, cum quibus vnitatibus formaliter identificatur vnitas compositi. Verge, & declaro eandem rationem: vnio quæ poſita reſultat vnitas compositi, non dat vnitatem materię, neque formæ: neque materia, & forma habent diuerſam vnitatem cum vnione, aut ſine illa, ſicuti neque diuerſam entitatem habent: ergo materia, & forma, adhuc quando ſunt in composito, retinent proprias vnitates independentes à composito, & ab vnione, quæ mediã vnitate vnionis inter ſe vniantur, & componunt vnã vnitatem totalem, ſeu adæquatam totius: ergo vnitas adæquata totius: compositi, quæ dicit vnitatem materię, vnitatem formæ, & vnitatem vnionis, deſumitur formaliter immediatè à materia, forma, & vnione, à quibus formaliter ex parte obiecti non diſtinguitur.

Inferes quintò, partes vnitas, & non vnitas retinere eandem vnitatem, & pluralitatem, & ſicuti materia, & forma non vnitas erunt plures, ſic vnitas eandem retinet pluralitatem conſtitutã ex vnitatibus inæquatis, quas tantum habebant materia, & forma, dũ erant ſeparatæ: cõponunt tamen vnã vnitatem adæquatam poſitã vnitate vnionis, quod non dicit materiã, aut formã diuerſam habere vnitatem, ſed habere eandem alteri vnitam, ſicuti materiã, & formam componere rotum, quod antea non componebatur, non dicit habere diuerſas entitates, ſed habere vnitas entitates, quas antea non vnitas habebant. In partibus integralibus homogeneis idem omnino contingit, licet in modo loquendi nonnulla ſit differentia, quia ſicuti